

آیا کدهای اخلاقی پرستاری ایران قابل اجرا هستند؟

محسن شهریاری*

استادیار، مرکز تحقیقات مراقبت‌های پرستاری و مامایی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

کدهای اخلاقی در کشورهای مختلف برای پرستاران تدوین و بازنگری شده است. برای ارزیابی راهنماهای بالینی که کدها هم به نوعی راهنمای بالینی هستند، از رویکردهای متفاوتی استفاده می‌شود. برای ارزشیابی راهنماهای بالینی، می‌توان از نظرات گروه درگیر و ذی‌نفعان و بیماران هم استفاده کرد. به منظور کسب نظر افراد ذی‌نفع در رابطه با کدهای اخلاقی پرستاری، اقدام به انجام یک مطالعه‌ی نظرسنجی کشوری از پرستاران در شهرهای منتخب کشور شد. در این نظر سنجی، ۳۰۰ فرم پرسشنامه مبتنی بر کدهای اخلاقی استحصال یافته برای پرستاران شاغل در بیمارستان‌های منتخب ۲۵ شهر ۲۰ استان از طریق پست ارسال شد. در این مطالعه از ابزار اگری (Evaluation & Appraisal of Guidelines for Research) استفاده شد.

از پرسشنامه‌های ارسالی تعداد ۱۶۸ عودت و مورد بررسی و تحلیل قرار گرفت ... ارزیابی کدها بر مبنای معیارهای مورد ارزیابی نشان می‌دهد که همه‌ی موارد ارزیابی، قابل قبول بوده‌اند و به این معناست که مورد توافق ذی‌نفعان اصلی یعنی پرستاران قرار گرفته است. هم‌چنین درباره‌ی ارزیابی نهایی نسبت به کارگیری کدهای اخلاقی در بالین بود؛ ۵۰ درصد آن‌ها را اکیدا توصیه کرده بودند، ۳۹/۹ درصد آن‌ها را مشروط یا با تغییرات توصیه کرده بودند، شش درصد استفاده از آن‌ها را توصیه نکرده بودند و ۴/۲ درصد افراد نسبت به استفاده از آن‌ها مطمئن نبودند.

با توجه به نظرسنجی انجام بیش از ۸۹ درصد شرکت‌کنندگان مطالعه با به کارگیری کدهای اخلاقی در بالین موافق بودند. با این وجود قابلیت اجرای آن را مشروط می‌دانستند. اجرایی شدن این کدهای اخلاقی نیاز به شناسایی و موانع به کارگیری کدهای اخلاقی و شرایط لازم برای پذیرش و اجرای این کدها را در شرایط بالینی فراهم کرد.

واژگان کلیدی: کد اخلاقی، ارزیابی، پرستاری

* Email: shahriari@nm.mui.ac.ir